

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

VII. Multis miraculis per se ac neophytos editis, ob eximiam humilitatem
vulgò Pater sanctus appellatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

CAPVT VII.

Multis miraculis per se ac neophytos editis, ob eximiam humilitatem vulgò Pater sanctus appellatur.

PAGIS, qui primi occurrerant, facti Catechismo eruditus, Tutuchurinum oppidum petens, ad ignobilem Ethnicorum pagum diuertit, qui contempto proximo accolarum exemplo, Christi aspernabantur fidem. Instanti Francisco vt vniuersæ oræ Piscariæ auctoritatem sequerentur, id sibi per Regem suum fas esse omnes pariter abnuebant, non tam vere quàm obstinatè superstitioni honesti obsequij titulum præferentes. Incerto consilij Xauerio, egregiam rei bene gerendæ occasionem diuina prouidentia obtulit. Per id tempus inibi mulier quædam honesta tertium iam diem periclitabatur difficultate partus. nihil illa desperatius. Iam surdæ inanum Deorum aures frustra pro illius salute pulsarant; coniugem eius cognatosque fatigauerant; cum Franciscus, re comperta, Deo fretus, eò cum interprete accurrit, spem aliquam opis ostendens. Mox domestico rû permissu agere cum illa, vt, desperat

col

corporis salute, animo cōsuleret; & simul nostræ fidei capita breuiter explicare cœpit. Quibus mulier, diuinitus taëta, cūm assentiretur; percontatur ex ea Xauerius, velitne fieri Christiana. Et libenter quidem, inquit illa. Tum Franciscus, Euangelio recitato, moribundam feminam rite baptizat. Mirum dictu: baptismus ita facilem illi partum præstitit, vt protinus innoxia fœtum effunderet. Lætus euentu Franciscus, primūm modò natum infantem, domesticos deinde omnes baptismo lustrat, non minùs miraculo attonitos, quam lætitia gestientes. Factum tam admirabile tamque testatum celeriter (vt fieri solet) fama vulgauit. Xauerius ergo populi animos stupore percussos vrgendos ratus, pagi primoribus instare, vt suscipere ne dubitarent religionem, cuius documentum recens tam euidentis haberent. Negare illi primò id se Regis sui iniussu esse facturos: deinde, potestate à Regio procuratore facta, omnes ferè, cum sua quisque familia, Christianis initiati sacris. Primores baptizati cæteros omnes suo exemplo incitarunt. Ita pagus vniuersus ad Christi fidem accessit. Inde Franciscus Punicale (oppidum id est sanè frequens) profectus, benignè à neophytis excipitur. Confestim infantibus suo insti-

*Mulier
periclitās
difficultate
partus
baptismo
liberatur.*

*Pagum
vniuersum
baptizat.*

tuto baptizatis, populum ac pueros Ca-
techismo imbuere institit. Et grassaba-
tur tum in oppido lues. Itaque permul-
titudine quotidie ad eum conueniebant vndique
rogatum, vt ipsorum tecta adiret, super
affectos Deum rite precaturus. plures
quoque grauiter laborantes, qui depre-
catores nullos haberent, ipsimet, vt po-
terant, ad illum eandem ob causam ad-
repebant. Commouebatur scilicet Xa-
uerius tum insita misericordia, tum mise-
rabili spectaculo. Miseris hominibus iu-
sta petentibus abnuere nefas ducebat, ve-
ritus ne quid fortè de fiducia aut opinio-
ne Christianæ religionis cunctatio de-
meret. Itaque in aduendis ægrotis, reci-
tandoq; super eos Euangelio, plurimum

*Ægros sa-
nat, ener-
gumenos
liberat.*

*Tres à
mortuis
excitat.*

*Adolescēs
à mortuis
excitatur.*

& operæ ponebat & temporis. Nec ma-
lè tempus & opera posita. Satis constat
plurimos ab eo in illa maritima ora æ-
gros sanatos esse, multos energumenos
liberatos. Nec obscura aut dubia fama
est, tres inibi excitatos à mortuis, præter
puellam Cangoximanam, de qua suo lo-
co dicetur. Punicale oppidum est in ora
Comorinensi (vt diximus) haud san-
ctum ignobile. hîc adolescens quidam minimè
obscuri loco natus mortem obierat. Quo
confestim ad Franciscum delatus à suis
cum ingenti comploratione ante eius pe-
dit.

des ponitur. Itaque cum Pater manu prehensum Christi nomine surgere iubet. Ille continuo surgit haud dubiè rediuuus. Id Xauerius humilitati suæ indulgēs, quantum potuit, dissimulando suppressit, sed frustra. Neq; enim testis præconesque graues, quamuis magni rei auctores, defuere; & huic miraculo consimile deinde miraculum affirmavit fidem. Ibidem Christiana mulier Franciscum adiit; & flens, ac suam orbitatem deplorans, suppliciter obsecrabat, vt ad paruum filium suum, nuper in puteo extinctum, accedere ne grauaretur. Tum ille negans puerū esse mortuum, bono esse animo mulierem iubet, eiq; protinus morem gerit. Ad eius tecta vbi ventum est, procumbit in genua. Deum aliquamdiu precatus, exanime pueri corpus signat cruce. Ex templo exilit puer è feretro non viuus modò, sed etiam valens. Enimvero circumstantes Christiani obstupescere, & miraculum clamitare. At Xauerius enixè eos obtestatus, vt rem omni opetacerent, repente inde proripuit se. Cæterùm illi, vt rem tam admirabilem silentio suppresserent, nequaquam sibi imperare poterunt. Ex Xauerij dissimulatio illustriorem insuper eius sanctimoniam fecit. Porro Ioannes Triaga Lusitanus (vt

*Miracula
suppressit.*

*Puer in puteo
extinctus reuo-
catur ad
vitam.*

*Puella ad
vitam re-
uocata.*

de aliis taceam) vir iuxta pius & grauis, idemque Francisci familiaris, post eius decessum à Goani Episcopi Vicario rite interrogatus, pro testimonio dixit, Punicali interfuisse se, cum Franciscus puerum quendam, itemque puellam, reuocaret ad vitam. Accepisse etiam se à multis, alium præterea ab eodem in vico (cui Bembari est nomen) à mortuis excitatum: de quo interrogatum ab se Xauerium, ita rem humilitatis studio suppressisse, ut tamen suppressa veritas emereret. Et hæc satis testata, atque ab Indiæ Prorege, Lusitani Regis iussu, conquisita obsignataque penes nos habemus. Dum ægris mortuisque operam dat Xauerius, non cessabant interea quotidianæ occupationes instituendi pueros, Ethnicos conuertendi, baptizandi conuersos, sepeliendi mortuos, consulentibus respondendi. Agrorum autem negotium, pro multitudine ægotantium, & fama curatorum infinite crescebat in dies: ut iam vnus omnibus satisfacere haudquaquam valeret. Ad hæc, contentiones, ut fit, inter eos existebant, quod suam quisque domum primus eum certabat adducere. Igitur iustis eorum postulatis, salua pace, morem gerens, pueros idoneos suo loco dimittere constituit, consilio non magis necessario quam

quàm salubri. Pueri domos adeuntes ex præscripto Xauerij, primùm domesticos ac vicinos omnes concire: deinde simul cum iis qui conuenerant, Symbolo fidei recitato, ægros ad spem certamque Dei fiduciam, cuius beneficio valetudinem recuperaturi essent, excitare: ad vltimū, omnibus qui aderant spe & expectatione erectis, certas adhibere præces. Nec vanum id inuentum fuit. Puerorum, circumstantium, ægrorum, & verò Francisci auctoris fides, lue laborantibus tum corporum tum animorum peperit sanitatem. Permulti quippe neophytorum in suscepta religione confirmati: Ethnicorum non pauci ad Christi fidem, cuius vim experti forent in valetudine recuperanda, perducti. Quòd si quis puerorum precatoriam Francisci coronam habere poterat (ea tactos ægros haud dubiè sanabat) præclare secum putabat agi. Itaq; illa prodigijs nobilis certatim expetebatur; & ad ægros perpetuò circumlata, raro admodum ad Franciscum redibat, miraculis magis quàm precibus seruiens. Nec agris solùm, sed etiam energumennis, & obsessis à dæmone, per pueros consultum est. Energumenus quidam miseris modis à vexatore diabolo exercebatur. Ad quem Franciscus rogatus, cū per

*Ægros per
pueros cura-
rat.*

*Energume-
nū per pue-
ros liberat.*

occupationes ire non posset ipse, pueros aliquot, Christianæ doctrinæ ministros, allegavit cum cruce, monitos quid factu opus esset. Adeunt ad exagitatum hominem pueri. Xaverij crucem, ex eo prescripto, illi osculandam offerunt: ipsi preces quasdam, quas tenebant memoria, super eum recitant. extemplo non tam puerorum utique quam Francisci fides ac virtus vexatum liberat, omnibus qui aderant admiratione defixis. Hac fama non sine magna Xaverij laude manans, clariorem eius animi demissionem fecit: nam miracula diuinitus ab se, circummissis pueris, edita, ipse à se ab iudicans, adiudicabat fidei puerorum ægrorumque. Cæterum dum omni ratione abijcere sese, suamque vim occultare conatur, auxit splendorem sanctitatis suæ. Quocirca, ut erat non egregia virtute solum, sed etiam Christiana humilitate conspicuus, vulgò iam Pater Sanctus appellabatur. adeò occultata virtus existit illustrior.

*Xaverij
humilitas*

*Pater sanctus
appellatur.*

te conspicuus, vulgò iam Pater Sanctus appellabatur. adeò occultata virtus existit illustrior.